

Rovdjursnytt

i Gävleborgs län

December 2013

Länsstyrelsen
Gävleborg

Välkommen till Rovdjursnytt, Länsstyrelsens nyhetsbrev om de stora rovdjuren i Gävleborg. I det här numret berättar vi vad som är aktuellt inom länets rovdjursförvaltning och vad som har hänt under andra halvåret 2013. Vi vill också passa på att önska er ett riktigt gott nytt år!

Foto: Kenneth Bergström

Vinterns rovdjursinventeringar i länet har inletts

I skrivande stund har mycket snö töat bort och spårningsförhållandena är dåliga, men länsstyrelsens naturbevakare har hunnit påbörja den årliga kartläggningen av lodjur och varg i länet.

Länsstyrelsen genomför rovdjursinventeringar för att kartlägga var i länet rovdjuren finns och hur många de är. Inventeringen sker i huvudsak genom spårning i snö. Kunskapen om rovdjursförekomsten i länet 2013 kan därför sammanställas först efter vinterns inventeringar.

fanns 25 familjegrupper av lodjur under spårsäsongen 2012/2013. Tyvärr godkändes inte samtliga familjegrupper enligt gällande kriterier vilket resulterade i att antalet räknades ner till 21 familjegrupper.

Länsstyrelsen anser att det finns brister i den karta över bytesdjurstäthet som ska användas vid fastställandet av antalet familjegrupper. Vi har påtalat problemet för Viltskadecenter, som samordnar länsstyrelsernas inventeringsresultat, med förhoppning om förbättringar framöver.

I länsstyrelsens senaste inventeringsrapport sammanfattas rovdjursförekomsten förra vintern. Där hittar du också mer utförlig information om rovdjursinventeringarna, bland annat hur de går till och hur resultaten sett ut de senaste åren.

Inventeringsrapporten kommer att revideras inom kort. Enligt länsstyrelsens bedömning

Varför kartläggs rovdjuren?

Länsstyrelserna i Sverige har ansvar för inventering av stora rovdjur inom respektive län. Kunskapen om hur många rovdjuren är och var de finns är viktiga underlag för länsstyrelsen, bland annat vid beslut om jakt på rovdjur, vid fördelning av bidrag till rovdjursavvisande stängsel och ersättning för skador på tamdjur, samt inom förvaltningen av älg och rådjur. Länsstyrelsen ska också bevaka rovdjurstammarnas storlek i förhållande till de nationella och regionala målen.

Foto: Viltskadecenter

Länsstyrelsen inför sms-tjänst för länets djurägare

Efter ett rovdjursangrepp i en tamdjursbesättning är risken för ett förnyat angrepp relativt stor. Även närbelägna besättningar löper större risk att få angrepp på sina djur. För att undvika ytterligare angrepp bör därför akuta skadeförebyggande åtgärder sättas in omgående.

För att minska risken för rovdjursangrepp på tamdjur inför länsstyrelsen nu sms-utskick till tamdjursägare i händelse av rovdjursangrepp. Tanken med tjänsten Rovdjurslarm är att tamdjursägare snabbt ska kunna öka sin beredskap vid händelse av rovdjursangrepp i närområdet. Om du har en djurbesättning och vill ta del av tjänsten anmäler du dig på enkelt på [länsstyrelsens hemsida](#).

Utökat stöd till djurägare

Under försommaren upprättades en akutgrupp i länet med uppgift att stötta och hjälpa djurägare som drabbats av omfattande rovdjursangrepp. Tanken med verksamheten är att en styrgrupp ska sammanträda direkt efter större angrepp och göra en bedömning av vilka insatser som ska sättas in. Verksamheten baseras på att entreprenörer anlitas för insatser som länsstyrelsen normalt inte har möjlighet att utföra vid rovdjursangrepp. Länsstyrelsens förhoppning är att medel för akutgruppsverksamheten kommer att finnas även kommande år.

Viltskador sammanställs

De rovdjursangrepp på tamdjur som inträffat i Gävleborg under 2013 kommer att sammanställas i Viltskadecenters årliga rapport [Viltskadestatistik](#).

Skydds jakt på varg beviljad i Ljusdals kommun

Länsstyrelsen har beviljat skydds jakt på en varg i nordligaste delen av Ljusdals kommun i Hälsingland. Ansökan om skydds jakt inkom till länsstyrelsen efter tre vargangrepp på jakthundar i före detta Haveröreviret, som delas mellan Gävleborg, Jämtland och Västernorrlands län.

Länsstyrelsen avslag den 15 november en ansökan om skydds jakt på varg i samma område, efter att två hundar angripits. Därefter inträffade ytterligare ett angrepp.

Den 28 september dödades den första hunden i Jämtlands län, nära gränsen till Gävleborg. Den 19 oktober dödades den andra hunden och 23 november attackerades och dödades en hund på nytt i samma område, även denna gång i Gävleborgs län. Vid alla tre tillfällen kunde länsstyrelsens besiktningsmän konstatera att skadorna orsakats av varg.

- Länsstyrelsen har gjort bedömningen att det rör sig om samma vargpar vid samtliga tre tillfällen och att vargarna är särskilt skadebenägna, berättar Sara Sundin, vilthandläggare på länsstyrelsen i Gävleborg.

Detaljer om villkor för jakten och mer information finns i [länsstyrelsens beslut](#).

Beslutet gäller 18 december-17 januari. Jaktområdet ligger inom Gävleborgs län.

Från och med 2 januari tillåts skydds jakt även i Jämtlands län, se [beslut från Länsstyrelsen Jämtland](#).

Summering av björnjakten

21 augusti inleddes årets licensjakt på björn i Gävleborgs län. Tilldelningen var 37 björnar. Jakten avslöstes 29 augusti, då de sista björnarna fälldes. Sammanlagt fälldes 38 björnar i länet, det vill säga en mer än vad som tilldelats.

I likhet med de senaste årens björnjakt fälldes flest björnar i Ljusdals och Ovanåkers kommuner.

- Ljusdal: 16 björnar
- Ovanåker: 12 björnar
- Bollnäs: 4 björnar
- Ockelbo: 2 björnar
- Söderhamn: 2 björnar
- Sandviken: 1 björn
- Gävle: 1 björn

Ingen licensjakt på varg i Gävleborg år 2014

Naturvårdsverket har beslutat om jakt på varg 2014 i Sveriges vargtätaste län: Dalarnas, Värmlands och Örebro län. Syftet med licensjakten är, enligt Naturvårdsverket, att minska koncentrationen av varg i de län där det finns flest vargrevir och på så sätt begränsa negativa konsekvenser från rovdjur för tamdjursägare och näringar. Licensjakten är inledningen på en ny vargförvaltning och om åtgärden ska ha effekt behöver den upprepas kommande år, enligt Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket har valt ut de län med flest vargrevir. Gävleborgs län har därför inte varit aktuellt för vargjakt och Länsstyrelsen Gävleborg har inte varit involverad i beslutet. Eventuella frågor hänvisas till Naturvårdsverket. Mer information finns i Naturvårdsverkets beslut: [Beslut om licensjakt efter varg 2014](#)

Nya lägstanivåer för rovdjur

Riksdagen ställde sig den 10 december bakom regeringens förslag till nya mål för rovdjurspolitiken. Naturvårdsverket har därefter fastställt nya lägstanivåer, så kallade referensvärden, för björn, varg, järv och lodjur. Referensvärdet anger lägsta antalet rovdjur i Sverige och får inte understigas.

Björn: 1400   Varg: 270
Järv: 600   Lodjur: 870

Mer information finns i ett pressmeddelande från Naturvårdsverket: [Referensvärden för rovdjur – naturens varningslampa](#)

Länsstyrelsen diskuterade rovdjur på länets bibliotek

Foto: Kenneth Bergström

Under fem veckor under hösten har länsstyrelsen besökt tio bibliotek i länet - ett per kommun - tillsammans med Rovdjurscentret De 5 Stora, för att diskutera rovdjurs- och vilfförvaltningsfrågor med länsmedborgarna.

VFD-sammanträde i januari

Länsstyrelsen arbetar nu med att tillsätta ledamöter i länets Vilfförvaltningsdelegation för nästa mandatperiod. Delegationens nästa möte är 15 januari.

Mer information och protokoll från tidigare möten finns på [länsstyrelsens hemsida](#)

Nya publikationer om rovdjur från Länsstyrelsen Gävleborg

Förvaltningsplan för stora rovdjur i Gävleborg

Denna plan beskriver strategier för förvaltningen av de stora rovdjuren i Gävleborg 2013-2017. Det långsiktiga målet är att länet ska hysa livskraftiga stammar av samtliga fem stora rovdjur och att minimera de problem och konflikter som kan uppstå i samband med närvaro av rovdjur.

[Förvaltningsplan för stora rovdjur i Gävleborgs län 2013-2017](#)

Att ansöka om skydds jakt på stora rovdjur

Skriften beskriver hur det går till när Länsstyrelsen Gävleborg beslutar om skydds jakt på stora rovdjur. Den är framtagen framför allt för att underlätta för den som ansöker om skydds jakt, men också för att beskriva länsstyrelsens hantering av skydds jaktssärenden och på så sätt skapa tydlighet, förutsägbarhet och hög rättssäkerhet.

[Att ansöka om skydds jakt på stora rovdjur i Gävleborgs län 2013-2017](#)

Kameror får användas vid rovdjursinventeringar

Länsstyrelsen Gävleborg har fått tillstånd att använda 20 kameror inom rovdjursförvaltningen. Kamerorna ska fungera som komplement inom arbetet med rovdjursinventeringar och förebyggande åtgärder mot rovdjurskadorna på tamdjur och egendom.

Kamerorna är tänkta att kunna användas på olika platser efter behov, exempelvis vid soptunnor, ensilagebalar och bigårdar. Kamerorna kommer inte att placeras där människor normalt kan förväntas passera och på så vis löpa risk att fotograferas.

Vargwebb i ett av länets revir

Under hösten fick länsstyrelsen många frågor om vargwebben, en hemsida som visar GPS-märkta vargars positioner. Tjänsten ersätter de så kallade vargtelefonerna och är framtagen framför allt med hänsyn till jägare som vill veta vargarnas positioner innan de släpper sina jakthundar i skogen. Vargwebben öppnar 21 augusti i vargrevir där det inte finns årsvalpar och 1 september i övriga revir.

Det enda vargrevir i vårt län som haft fungerande sändare 2013 är Kukumäki-reviret i södra Hälsingland. Där föddes valpar våren 2013 och föräldrparets positioner började därför visas 1 september. Inför björnjakten hörde flera jägare av sig med önskemål om att vargwebben skulle öppnas tidigare för att minska risken för vargangrepp på hund. Länsstyrelsen har framfört synpunkterna till Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) som driver vargwebben.

Väggkalender om rovdjur

Länsstyrelsen har tagit fram en väggkalender för 2014, där naturfoton varvas med texter om de stora rovdjuren i Gävleborg. Här finns bland annat tips till djurägare och andra som berörs av rovdjuren, fakta om rovdjuren och information om hur länsstyrelsen jobbar med rovdjursförvaltningen i länet.

Kalendern delas ut till berörda organisationer, intressegrupper mm. För frågor om kalendern kontakta Sofia Ageheim: sofia.ageheim@lansstyrelsen.se

Lästips

Viltskadecenter presenterar löpande nya publikationer under "Aktuellt" på hemsidan www.viltskadecenter.se

Naturvårdsverket publicerar lägesrapporter om viltförvaltning. Rapporten ges ut cirka en gång per månad, oftare vid behov. Den läggs ut på Naturvårdsverkets hemsida. Där finns också möjlighet att prenumerera och få lägesrapporten per e-post.

Kontakta oss

Välkommen att kontakta oss som arbetar med rovdjursfrågor på Länsstyrelsen Gävleborg.

Länsstyrelsens växel: 010-225 10 00

I händelse av rovdjursangrepp på tamdjur när du oss alla dagar dygnet runt på Rovdjurstelefonen: 010-225 12 50

Vilthandläggare

Sofia Ageheim
Telefon: 010-225 14 49
E-post: sofia.ageheim@lansstyrelsen.se

Carl-Johan Lindström
Telefon: 010-225 12 40
E-post: carl-johan.lindstrom@lansstyrelsen.se

Sara Sundin
Telefon: 010-225 14 79
E-post: sara.sundin@lansstyrelsen.se

Naturbevakare

Per Ahlqvist
Telefon: 010-225 15 06

Hans Blomgren
Telefon: 010-225 15 03

Hans Nordin
Telefon: 010-225 15 04

Göran Vesslén
Telefon: 010-225 14 71

Rapportera rovdjursobservationer

Allmänhetens rapportering av rovdjursobservationer är till stor hjälp i länsstyrelsens arbete med att förvalta länets rovdjur.

Rapporteringen gör enklast via www.rovobs.se eller www.skandobs.se.